

SONDAŻE POLITYCZNE – PODSTAWOWE PROBLEMY

prof. nzw. dr hab. Adam Grzegorzczak

PROBLEMY RAMOWE

- Sondaże polityczne nie oddają właściwie rzeczywistego rozkładu postaw Polaków.
- Dostępne wyniki badań sondażowych nie dają podstaw do rzetelnej analizy przyczynowo-skutkowej zjawisk politycznych.
- Sondaże polityczne są obiektem manipulacji politycznej.

Ograniczona reprezentatywność próby

„Przyjmuje się, że próba jest reprezentatywna, tzn. jest „miniaturką” populacji badanej, jeżeli:

- - występują w niej wszystkie wartości zmiennej (zmiennych), które są przedmiotem badania (reprezentatywność typologiczna);
- - rozkłady zmiennych w próbie odpowiadają rozkładowi tych zmiennych w zbiorowości (próba reprezentatywna ze względu na rozkład określonych zmiennych);
- - występujące w niej zależności między zmiennymi odpowiadają analogicznym zależnościom w zbiorowości generalnej”.[\[1\]](#)

[\[1\]](#) Zofia Kędzior (Red.), Badania rynku. Metody, zastosowania, PWE, Warszawa 2005, s. 75

Ograniczenia metodologiczne

- Brak opisów metodologii badań
- Wątpliwa rzetelność losowania respondentów do próby
- Wysoki błąd respondencji ze względu na aparat (np. CATI)
- Obszerny kwestionariusz, wymagający uproszczonych pytań (omnibusy)
- Powszechność „sondaży internetowych”

Uwarunkowania organizacyjne

- Najczęstszy zleceńodawca – media
- Ograniczone środki na badania
- Bardzo ograniczony zakres merytoryczny badania

Ograniczenia analizy przyczynowo-skutkowej

- Brak możliwości weryfikacji wyników poszczególnych pomiarów
- Prezentacja raportów/komunikatów – syntetyczna
- Zamknięty sposób prezentacji wyników
- Różny układ kafeteryjny badania tego samego zjawiska

Skutki dla opinii publicznej

- Niezrozumienie dla różnic w metodologii
- Zagubienie w wynikach badania: jaka jest rzeczywistość?
- Brak zaufania do instytutów badawczych
- Sceptycyzm respondentów („skoro oni oszukują to i ja ich oszukam”)
- Wykorzystanie sondaży do manipulacji

- Dziękuję za uwagę
- Zapraszam do korespondencji:
rektor@wsp.pl